

TÓM TẮT CỘT TRUYỆN MỘT SỐ TÁC PHẨM VĂN XUÔI LỚP 9 CHỌN LỌC

Bài 1: Người con gái Nam Xương (Nguyễn Dữ)

Ngày xưa có chàng Trương Sinh vừa cưới vợ xong phải đi lính, để lại người mẹ già và người vợ trẻ là Vũ Thị Thiết (còn gọi là Vũ Nương) đang mang thai. Vũ Nương ở nhà sinh con, nuôi con, phụng dưỡng mẹ chồng rất chu tất. Khi mẹ Trương Sinh ốm mất, Vũ Nương làm ma chay chu đáo.

Giặc tan, Trương Sinh về nhà nghe lời con trai nghi vợ không chung thuỷ. Vũ Nương oan tủi, gieo mình xuống sông Hoàng Giang tự vẫn. Một đêm, Trương Sinh cùng con trai ngồi bên đèn, đứa con chỉ chiếc bóng trên tường bảo đó là “cha” của mình, là người hay đến hằng đêm. Lúc đó Trương Sinh mới hiểu vợ bị hàm oan.

Phan Lang - người cùng làng với Vũ Nương, do cứu mạng thần rùa Linh Phi, vợ vua Nam Hải, nên khi chạy loạn chết đuối ở biển đã được Linh Phi cứu sống để tạ ơn - tình cờ gặp Vũ Nương dưới thuỷ cung. Khi Phan Lang trở về trần gian, Vũ Nương gởi chiếc hoa vàng và lời nhẩn cho Trương Sinh. Trương Sinh liền lập đàn giải oan trên bến Hoàng Giang. Vũ Nương ngồi trên kiệu hoa đứng giữa dòng lúc ẩn lúc hiện rồi biến mất.

Bài 2: Làng (Kim Lân)

Ông Hai là người nông dân tha thiết yêu làng Chợ Dầu của mình. Do yêu cầu của uỷ ban kháng chiến, ông Hai phải cùng gia đình tản cư lên làng Thắng. Xa làng, ông nhớ làng da diết nên thường kể về làng mình một cách đầy tự hào Nhưng rồi một hôm, một tin đồn quái ác - làng Chợ Dầu làm Việt gian theo Tây - khiến ông Hai vô cùng buồn khổ, tủi nhục suốt mấy hôm, không dám bước chân ra ngoài, chỉ biết tâm sự với thằng con út. Ông Hai nhất định không muốn quay về làng vì theo ông: "làng thì yêu thật nhưng làng đã theo Tây rồi thì phải thù".

Sau đó, có người ở làng lên kể chuyện chiến đấu anh dũng của làng mình, cải chính lại tin đồn thất thiệt đó, ông hết sức vui mừng vì biết làng mình không theo giặc, ông đã hò hỉ đi khoe tin này cho mọi người, dù nhà ông đã bị Tây đốt cháy.

Bài 3: Lặng lẽ Sa Pa (Nguyễn Thành Long)

Câu chuyện xảy ra ở Sa Pa, tỉnh Lào Cai vào năm 1970. Trên chuyến xe khách chạy từ thị xã Lào Cai đi Lai Châu, qua nơi nghỉ mát nổi tiếng ở Sa Pa, có một họa sĩ già và một cô kĩ sư nông nghiệp trẻ vừa ra trường, lên Lai Châu nhận công tác. Xe chạy qua thị trấn Sa Pa, đến đỉnh Yên Sơn thì dừng lại nghỉ 30 phút. Trong thời gian nghỉ này, ông họa sĩ già, cô kĩ sư trẻ, bác lái xe và anh thanh niên làm việc ở trạm khí tượng trên đỉnh Yên Sơn, Sa Pa đã gặp gỡ nhau. Và anh thanh niên đã để lại nhiều ấn tượng sâu sắc trong lòng

người họa sĩ già và cô kĩ sư trẻ. Hoàn cảnh sống và làm việc của anh; cách sống, suy nghĩ và tình cảm của anh đối với mọi người đã làm cho người họa sĩ già cảm nhận được rằng: Trong cái lặng im của Sa Pa... có những người làm việc và lo nghĩ cho đất nước.

Bài 4: Chiếc Lược Ngà (Nguyễn Quang Sáng)

Sau nhiều năm xa cách vợ con, ông Sáu được về nhà nghỉ phép. Thế nhưng, con gái ông là bé Thu lại không nhận ra cha mình do có vết sẹo mới trên mặt khiến ông không giống như trong ảnh. Trong ba ngày nghỉ phép ngắn ngủi đó, ông ở nhà suốt để vỗ về con và cho con cái cảm giác có cha ở bên. Thế nhưng bé Thu không chịu nhận cha, càng ngày càng ương bướng, thậm chí lúc được cha gấp cho cái trứng cá, bé đã hất ra. Ông Sáu nổi giận, đánh cho. Bé buồn chạy sang nhà bà, kể hết mọi chuyện cho bà. Được bà giải thích, bé hiểu ra và trong giây phút cuối cùng trước khi cha trở lại chiến trường, bé đã nhận cha trong sự xúc động của mọi người và bé đã vội cha mua cho mình một chiếc lược.

Xa con, ông Sáu nhớ mãi lời dặn của con. Tình cờ một lần cả tiểu đội săn được con voi, anh cưa lấy khúc ngà, và ngày ngày tỉ mẩn làm cho con gái cây lược. Ngày ngày, ông đem chiếc lược ra ngắm cho đỡ nhớ. Trước lúc hy sinh, ông Sáu và giao lại cây lược cho một người đồng đội nhờ chuyển cho Thu.

Chiếc lược ngà được người đồng đội áy trao lại cho Thu một cách tình cờ, khi cô làm giao liên dẫn đường cho đồng chí áy trong kháng chiến chống Mĩ.

Bài 5: Những ngôi sao xa xôi (Lê Minh Khuê)

Truyện kể về ba nhân vật nữ TNXP - làm thành một tổ trinh sát mặt đường tại một trọng điểm trên tuyến đường Trường Sơn. Họ gồm có Nho, Thảo và Phương Định - người kể chuyện. Nhiệm vụ của họ là quan sát địch ném bom, đo khối lượng đất đá phải san lấp, đánh dấu các trái bom chưa nổ và phá bom. Công việc hết sức nguy hiểm nhưng cả ba cô gái vẫn có những niềm vui hồn nhiên của tuổi trẻ, những những giây phút thanh tản, mơ mộng. Và đặc biệt họ sống gắn bó, yêu thương nhau trong tình đồng chí đồng đội. Trong một lần phá bom, Nho đã bị thương và được sự chăm sóc, lo lắng chu đáo của hai người đồng đội.

Bài 6: Bến quê (Nguyễn Minh Châu)

Nhĩ - nhân vật chính của truyện - từng đi khắp nơi trên trái đất, cuối đời bị lâm bệnh hiểm nghèo, đến nỗi không thể tự chuyển dịch lấy vài mươi phân trên chiếc phản gỗ kê bên cửa sổ. Nhưng chính lúc này, Nhĩ phát hiện ra bãi bồi bên kia sông của quê hương mình thật đẹp, thật quyến rũ. Và cũng phải đến lúc này, Nhĩ mới cảm nhận được hết sự tàn tảo vất vả, tình yêu thương và đức hi sinh thầm lặng của vợ mình là chị Liên. Trong lòng anh bỗng trào dâng một khao khát: được đặt chân một lần lên cái bờ bãi bên kia sông. Anh nhờ cậu con trai thực hiện giúp mình ước mơ ấy. Đứa con không hiểu ý bố nên nhận lời một cách miễn cưỡng. Trên đường đi, cậu ta lại sa vào đám chơi phờ trên hè phố và để

lõi chuyền đò duy nhất trong ngày. Từ tình huống này, Nhĩ chiêm nghiệm ra được cái quy luật phổ biến của đời người: "Con người ta trên đời thật khó tránh khỏi những điều vòng vèo chùng chình trong cuộc sống..."

Cuối truyện, khi thấy con đó ngang chạm mũi vào bờ bên này, Nhĩ thu hết tàn lực cuối cùng của mình để đu mình nhô ra ngoài cửa sổ, giơ cánh tay gầy guộc ra khoát khoát y như đang khẩn thiết thúc giục.